

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Cantvs Vigesimvsprimvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

*Nam solum amare est me-
um exercitium.*

Ac si diceret; iam enim has vniuersas potentias & habilitatem substantiae, anima & corporis mei, quæ pridem inutilibus quibusdam rebus impendebam, iam, inquam, in exercitum amoris conuersti: id est, tota animæ, & corporis mei aptitudo ex amore mouetur, dum quicquid ago, ex amore facio, & quicquid patior, ex amore sustineo. Porro notandum nunc est, quod cum anima ad hunc statum peruenit, totum exercitium portionis spiritualis, nempe animæ, & portionis sensibiliæ, nempe corporis, siue a-gendo, siue patiendo, quomodo cunque tandem sit, maiorem semper ei amorem, & delitium in dilecto efficit: quin immo ipsum orationis exercitium, Deique commercium, quod haec tenus versari solebat circa alias consideraciones, & modos, iam nunc in amoris exercitium con-

uersum est. Itaque siue conuersatio animæ veretur circa temporalia: siue illius exercitium sit circa spiritualia, & conuersationem cum Deo, iure affirmare potest talis anima:

*Nam solum amare est me-
um exercitium.*

Fœlix status, fœlix vita, fœlix denique anima, quæ eo peruenit, vbi omnia illi sunt amoris substantia, & desponsationis deliciae: in quibus constituta sponsa, vere potest dicere Sponso verba illa, quæ alias in Cantico eum alloqua vspurauit, dicens: *Omnia poma noua, & vetera, dilecte mi, Canti. 7.13 seruauit tibi: quasi diceret, Dilecte mi, quidquid asperum, & laboriosum est, volo propter te: & quidquid dulce, & suave est cupio tibi.* Verum germanus huius versus sensus etiam talis est: quod scilicet anima in hoc statu desponsationis spiritualis, ut plurimum versatur in vniione amoris, quæ est communis assistentia voluntatis in Deo.

215
ccc

ia
ica
T

CANTVS VIGESIMVS-

PRIMVS.

CANCION XXI.

SENS VS.

Pues ya si en el exido
Deo y mas no fuere vista ni ballada
Diréj, que me he perdido
Que andando enamorada
Me hize perdidiza y fui genada.

*Si ergo deinceps in prato
Visa non fuero, nec inuenta,
Dicite me perisse,
Nam cum arderem amore,
Sponte perii, sed fui lucrificata.*

DECLARATIO.

REspondet in hoc Cantu anima, tacitæ cuidâ obiurgationi hominum mundanorum, qui prout illis moris est, notare solente eos, qui serio vacant Deo; quod nimis abstra-

abstracti, & extrarij sint in modo agendi, vnde inutiles reputant & perditos, quam ad ea, quæ mundus estimat, & magnificat. Cui reprehensioni optimo sane modo aristis facit hoc loco anima, libentissimeque sese opponit huic, cæterisque omnibus, quæ sibi mundus potest imponere, id omne, postquam ad amoris medullam peruenit contemplando: quin imo se ipsam estimat, & gloriatur, quod talia propter dilectionem præstiterit; vnde sponte illa fatetur in hoc canu, mundi amatores allocuta in hunc modum: Quod si posthac præstinas confuetudines, & oblectamenta frequentantem nos videant, illis se perisse, & ab eis elongasse dicant; idque tam sibi gratum esse, ut sponte hoc modo perire voluerit, amatum suum requirendo per virtutum opera, illius amore succensa. Vt autem perditionis se: lucrum videant, nec insipientia, aut deceptioi (prout ipsi perperam iudicantes patant) id adscribant, hanc sui amissionem, lucrum suum fuisse ait: ideoque ex industria perditam, & errabundam se ipsam fecisse,

*Si ergo deinceps in prato,
Nec visa, nec inuenta fuero.*

Pratum vulgo appellatur, locus quidam communis, quo solet conuenire populus solatij, & recreationis gratia; ubi etiam pastores pascunt pecora sua: & sic prati appellatione, designat anima hoc loco mundum, in quo homines seculares habent oblectamenta, & conuersationes suas, & pascunt greges suorum appetitum. Vbi alloquitur anima seculares homines dicendo, quod si non fuerit visa, nec inuenta vacare his rebus, prout solebat, antequam le totam Deo dicaret, eo ipso se his omnibus perisse credant, & dicant; siquidē summopere letatur ex eo cupiens ut diuulgetur, & innotescat, dum ait:

Dicite me perisse.

Non erubescit coram seculatibus, qui Deum amat de operibus gratia illius, præstis, neque ob pudorem illa occultat, rametsi vniuersus mundus illa debeat condemnare. Qui enim erubuerit coram hominibus confiteri Filium Dei; opera sua intermitendo, idem Dei Filius, ut per S. Luc. 9.16 Lucam ipse testatur, erubescet confiteri eum coram Parce suo. Qui me erubuerit, & meos sermones, hunc filium homini erubescet cum

venerit in maiestate sua, & Patri, & sanctorum Angelorum. Et propterea anima exinde amoris animo potius gloriatur vi addicit sui laude innotescat, quod tale opus amorē ipsius præstiterit: quod scilicet cūtis rebus, mundi huius perierit: & id eo ait:

Dicite me perisse.

Insignem hanc, adeoque perfectiori nimia audaciam, & deliberationem inoperando, pauci ex spiritualibus disperguntur. Quamuis enim nonnulli illustratingent, & exerceant; quin imo etiam qui se valde proiectos putent; nunquam tamē omnino se iplos perdunt, quodā nulla puncta, sive respectus mundi, & naturae, quo sic pure perfecteque propter Christum operentur, nullo habito refutent, quid alij dicant, quidue illi indicent. vnde qui huiusmodi sunt, reverendice non poterunt: *Dicite me perisse.* Igitur cum sibi ipsi needum perierint inoperando, & adhuc erubescant Christum opere confiteri coram hominibus, propter inanest respectus vete in Christo non viauent.

Nam cum amore ardere.

Idest, quia virtutes operando, Dei amore succensa etiam,

*Perij sponte sed sui lucri
facta.*

Vetus amator, confessim in cæteris omnibus sui disp̄dium facit, vt magis se ipsum lucretur, in eo q̄ amat. Et propterea ait nunc anima, quod se ipsam perdiderit, quod est ex industria se ipsam perdere: id que contingit dupliciter. Primo perdendo se ipsam, nullam sui rationē habendo in re aliqua, sed tantum dilecti sui; gratuito se tradendo illi, absque propriæ vilitatis intuitu, sponte perdendo se ipsam, nec villa in re lucrati volendo. Secundo, pereundo rebus omnibus, nibili faciendo, quæ sua sunt, sed ea solum, quæ concernunt amatum; & hoc est, petere rebus omnibus, id est, cupere, vt alij eas lucentur. Talis est fidelis amator Dei, qui neclerum prætendit, nec præmium: sed tantum omnia, etiam se ipsum, voluntarie perdere propter Deum, quod proprium lucrum reputat. Et sane ita est, iuxta D. Pauli dictum, *Mori lucrum, hoc est, meum mori pro Christo spiritualiter rebus om-*

nibus, etiam mihi ip̄i, meum lucrum est; & propterea anima dicit *sui lucrifacta*. Qui enim te ipsum perdere nescit, ie non luctatur, imo se perdit. Quemadmodum *Matt. 16. 25.* Dominus noster ait in Euangelio: *Qui enim voluerit animam suam salvam facere, perdet eam;* qui autem perdiderit animam suam propter me, inueniet eam. Quod si predictum verbum magis spiritualiter velimus intelligere, magisq; ad præsens institutum scendum est, quod cum anima in via spirituali, eo usque deuenit, vt se ipsam perdiderit, in conuersatione, & commercio cum Deo, quoad modos omnes, & vias procedendi naturales; nec deinceps illum querit per considerationes, formas, aut sentimenti, aut per alia quævis media creaturarum, & sensus: sed hæc omnia & quemuis alium modum, & rationem propriam supergressa, agit cum Deo, eo que perficitur in fide, & amore; tunc dicitur vero Deo lucrifacta: eo quod serio se ipsam perdiderit circa omnia, quæ non sunt Deus.

215
ccc

ra
ica

T

CANTVS VIGESIMVS

SECUNDVS.

CANCIÓN XXII.

SENSVS.

De flores y esmeraldas
En las frescas manananas escogidas
Haremos las guirnaldas
Entu amor florecidas
I en un cabello mio entretejidas.

Ex floribus & smaragdis
Primo mane selectis
Serta conficiemus
In amore tuo florentia,
Et in uno capillo meo intertexta.

DECLARATIO.

IN hoc cantu iterum Sponsa alloquitur Sponsum in communicatione & delitijs amoris, ubi agit de solatio & delectatione, quam anima sponsa, & Dei filius percipiunt ex possessione diuitiarum, virtutum & donorum utrique communium, earumque reciprocō exercitio, promiscuè fruendo illis, in communicatione unionis amoris.

Ecc

Propter.